

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

8 DECEMBER 2023

**Stéphane Denève dirigeert
het Requiem van Fauré**

Welkom bij het AVROTROS Vrijdagconcert de mooiste start van uw weekend!

In TivoliVredenburg én in talloze huiskamers via NPO Klassiek, luidt onze concertserie al decennialang het weekend in. Er klinkt een rijke variatie aan klassieke meesterwerken, onbekende composities van bekende componisten, Nederlandse muziek en premières. Onze vaste bespelers, het Radio Filharmonisch Orkest en het Groot Omroepkoor, worden afgewisseld door verschillende gastoptredens van Nederlandse en buitenlandse orkesten, ensembles en solisten. Pianist Hannes Minnaar is dit seizoen *artist in residence* in de serie AVROTROS Vrijdagconcert.

Een rode draad die door de concerten loopt is het thema Wanderlust: het verlangen om te reizen, verre oorden te zien en je horizon te verbreden. Het is de verzuchting in Schuberts *Lied Der Wander: Dort wo du nicht bist, dort ist das Glück*. Maar het is ook de innerlijke reis van Mahler, in zijn *Lieder eines fahrenden Gesellen*.

Wij nemen u graag mee op reis vanuit uw stoel, elk concert weer. We verheugen ons op muzikale reizen door de tijd, naar nieuwe werelden, langs onbekende landschappen. Laten we op reis gaan aan de hand van de mooiste klanken: bekend of gloednieuw. Gaat u mee?

Namens AVROTROS, Stichting Omroep Muziek, NPO Klassiek en TivoliVredenburg wensen wij u veel luisterplezier en hopelijk tot ziens!

Concertlocatie

TivoliVredenburg
Vredenburgkade 11
3511 WB Utrecht

Kaartverkoop en reserveren

Kaarten koopt u via de kassa van TivoliVredenburg (030 231 45 44) of online (www.tivolivredenburg.nl/avrotros-vrijdagconcert) en u krijgt een compleet overzicht). Meer informatie vindt u ook op www.avrotrosvrijdagconcert.nl.

Informatie programmering & reacties

- www.avrotrosvrijdagconcert.nl
- AVROTROS Vrijdagconcert
- @vrijdagconcert
- [vrijdagconcert.avrotros](https://www.instagram.com/vrijdagconcert.avrotros)
- AVROTROSVrijdagconcert

Postadres

AVROTROS Vrijdagconcert
Postbus 2
1200 AJ Hilversum

Andreas Schelfhout, *Een winterlandschap, rechts een molen en woningen bij een bevroren vaart*, 1841, Amsterdam Museum, legaat C.J. Fodor

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

VRIJDAG 8 DECEMBER 2023, 20.15 UUR

AVROTROS Klassiek II

TivoliVredenburg Grote Zaal, Utrecht

REQUIEM VAN FAURÉ

Radio Filharmonisch Orkest

Groot Omroepkoor

Stéphane Denève dirigent

Marc Korovitch koordirigent

Joost Willemze harp

Hélène Guilmette sopraan

Āneas Humm bariton

CLAUDE DEBUSSY (1862-1918) /

RUDOLF ESCHER (1912-1980)

Six épigraphes antiques (1901/1915/1977)

Pour invoquer Pan, dieu du vent d'été

Pour un tombeau sans nom

Pour que la nuit soit propice

Pour la danseuse aux crotales

Pour l'égyptienne

Pour remercier la pluie au matin

CLAUDE DEBUSSY

Danse sacrée et danse profane voor
harp en strijkorkest (1904)

CHARLES KOECHLIN (1867-1950)

Choral sur le nom de Fauré opus 73bis
(1922/1933)

GABRIËL FAURÉ (1845-1924)

Pavane opus 50 voor koor en orkest
(1887/1888)

PAUZE

GABRIËL FAURÉ

Requiem opus 48 (versie 1900)

Introitus en Kyrie

Offertorium

Sanctus

Pie Jesu

Agnus Dei

Libera me

In paradisum

Dit concert is live te beluisteren en te zien via de webcast via NPO Klassiek, zie ook ► npoklassiek.nl
Presentatie: Leonard Evers

Frans LICHT

Het Requiem van Gabriel Fauré is een van de meest geliefde werken voor koor en orkest. Fauré schreef een spirituele klassieker van een etherische lichtheid. Live-uitvoeringen van dit diepmenselijke werk laten niemand onberoerd. Tijdens een uitgewogen Franse concertavond wordt Fauré's meesterwerk gespiegeld aan impressionistische pareltjes van Debussy en Koechlin.

Bedrieglijk antiek

Toen de dichter en fotograaf Pierre Louÿs in 1894 een verzameling van 143 prozagedichten publiceerde onder de titel *Chansons de Bilitis*, bracht dat kunstminnend Parijs in vervoering. Een ontdekking van bijna 2500 jaar oud! Bilitis, aldus Louÿs, leefde rond 600 voor Christus en was een tijd- en genregenote van Sappho. In werkelijkheid zijn de veelal 'sapphische' gedichten en het personage Bilitis producten van de fantasie van Louÿs. Het bedrog kwam uit, maar werd hem niet lang nagedragen: de populariteit van de bundel was enorm. In 1901 werden twaalf van de gedichten in Venetië voorgedragen, visueel ondersteund met 'tableaux vivants' (levende schilderijen) en door **Claude Debussy** voorzien van muziek. Deze compositie voor de merkwaardige combinatie van twee fluiten, twee harpen en celesta is helaas verloren gegaan, maar dertien jaar later publiceerde Debussy *Six Épigraphe Antiques* voor piano à quatre mains, dat hij baseerde op die muziek. Hij is in deze compositie, die hij zelf bewerkte voor piano solo, neoklassieker dan ooit. Dat is te horen aan de symmetrische opbouw en het gebruik van penta- en octotoniek: verwijzingen naar oud-Griekse toonaarden. Maar vooral de prachtige landschapsschilderingen in kleurrijk palet vallen op in deze zes kleine symfonische gedichtjes. Dat Rudolf Escher in deze pianostukken direct de orkestrale mogelijkheden zag, is niet verwonderlijk: Escher was een van de beste orkestcomponisten van Nederland, een groot francofiel en liefhebber van Debussy. Zo schreef hij in 1938 een essay getiteld *Toscanini en Debussy, magie der werkelijkheid*, waarin hij zijn ideeën over muziek - en de invloed van Debussy daarop - beschreef. Escher weet met zijn oriëntaals gekruide orkestratie, waarin een grote rol is weggelegd voor houtblazers, slagwerker, harp en celesta, niet alleen antieke tijden te laten herleven; het is ook een zoektocht naar de bron van de compositie in de tableaux vivants van 1901.

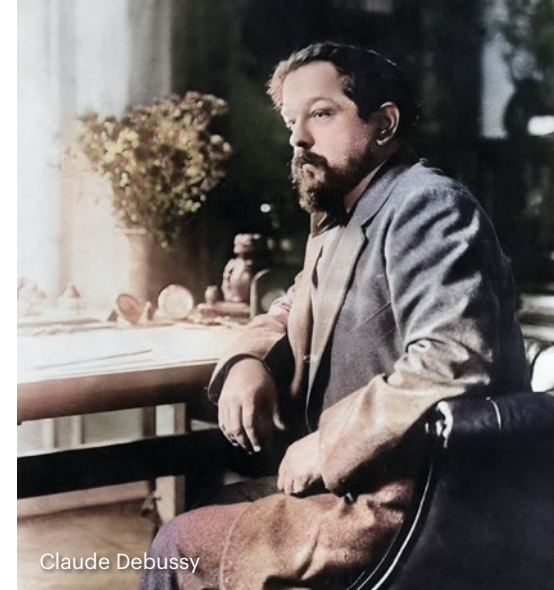
*Harp en strijkers zweven
vervolgens samen weg, als
pluisjes op zomerse thermiek*

Fijn besnaard

In de negentiende eeuw rolde er een golf van instrumentvernieuwingen door Europa. De houten dwarsfluit transformeerde tot de huidige metalen versie, de hoorn kreeg ventielen en Adolphe Sax ontwikkelde de saxofoon. Sébastien Erard effende het pad voor de moderne concertvleugel, maar ontwikkelde ook de dubbelpedaalharp, waarmee een harpist de stemming van het instrument tijdens het spelen kan aanpassen door op één van de zeven pedalen te trappen.

Tegenwoordig bespeelt elke solo- of orkestharpist zo'n harp, maar in 1897 ontwikkelde ook Erards concurrent Pleyel een revolutionaire nieuwe harp. Deze chromatische harp had twee rijen snaren naast elkaar. Met dit concept zouden de pedalen tot de verleden tijd behoren. De firma Pleyel zag een gouden toekomst voor het instrument en zette de marketingmachine in werking: Claude Debussy kreeg de opdracht een stuk voor hun nieuwe instrument te schrijven. Debussy werd gezien als een zeer vernieuwende componist, een imago waarmee de instrumentenbouwer zich graag vereenzelvigde.

Debussy componeerde voor Pleyel twee *Danses*, die met hun modale toonladders (de middeleeuwse voorlopers van mineur en majeur) de sfeer van antieke tijden ademen, een verwijzing naar de eeuwenoude oorsprong van de harp. De *Danse Sacrée*, de geestelijke dans, opent met een unisono melodie in de strijkers, waarop de harp met een reeks arpeggio's antwoordt. Harp en strijkers zweven vervolgens samen weg, als pluisjes op zomerse thermiek. Debussy bewaakt echter de structuur en keert geregeld terug naar het openingsmotief, zodat de muziek niet vervliegt bij gebrek aan gewicht. De *Danse Profane* (wereldlijke dans) is aardser van karakter en bevat referenties aan *la Mer*, het grootschalige symfonische gedicht dat Debussy in dezelfde periode componeerde.

Claude Debussy

De dansen van Debussy werden al snel alleen nog maar op pedaalharp gespeeld en de chromatische harp is nooit een succes geworden. Dat komt voornamelijk door de dertig extra snaren. Heeft u weleens een harpist zien stemmen voor een concert? Dan weet u waarom.

Charles Koechlin

Eerbetoon in vijf noten

Als de naam **Charles Koechlin** bij u geen belle-tje doet rinkelen, hoeft u zich daarvoor niet te schamen, Koechlin is nooit een 'household name' geworden. Eigenlijk is de grootste kans dat u hem op een concertprogramma treft vanwege de band die hij had met zijn leermeester Fauré, wiens assistent hij was tussen 1898 tot 1901. Dat is begrijpelijk, want Koechlin is moeilijk in een hokje te duwen en hij laat zich niet gemakkelijk vatten. Dat begint al bij zijn naam: die doet een Duitstalige achtergrond vermoeden, maar hij was op en top Frans, met een familie die uit de Elzas kwam. Muzikaal gezien was hij tamelijk ongrijpbaar. Hij was een leerling van Gabriël Fauré en stichtte samen met Maurice Ravel en Florent Schmitt de Société Musicale Indépendante, die het doel had de hedendaagse muziek te stimuleren om de gebaande paden te verlaten. Koechlin begon voornamelijk als liedcomponist, waarna hij veel orkestwerk componeerde in een impressionistische stijl. In latere composities zoekt hij naar compositorische grenzen, om die rustig en zonder

al teveel branie te overschrijden. Koechlin was een grandioos orkestrator, hij werd 'tovenaar van de orkestklank' genoemd. Zijn onderzoekende geest liet zich net zo makkelijk inspireren door Bach als door filmsterren (vooral Lilian Harvey en Ginger Rogers), middeleeuwse muziek, Franse volksmuziek, Hellenistische cultuur, reizen, stereoscopische fotografie en socialisme. Een eclectisch figuur, kortom.

Voor wie Koechlin het *Choral sur le nom de Fauré* componeerde, laat zich raden. Toen Fauré zich in 1920 vanwege zijn tanende gezondheid terugtrok uit het muziekleven, werd hij benoemd tot Grand-Croix in de Ordre national de la Légion d'honneur (een zeer zeldzame eer voor een componist) en werd er een enorm ereconcert voor hem georganiseerd in de Sorbonne, waarbij de Franse president Alexandre Millerand aan-

wezig was. De Société Musicale Indépendante van de 'rebellengroep' Ravel, Schmitt, Koechlin deed dat op 16 december 1922 nog eens dunnetjes over. Al die eerbetonen waren het gloednieuwe muziektijdschrift *La Revue Musicale* (opgericht in 1920) niet ontgaan. Zij vroegen een aantal componisten, waaronder Koechlin, een kort werk 'op de naam Fauré' te componeren, namelijk op de noten F-A-G-D-E*. Koechlin componeerde een zeer kort, maar prachtig treffend eerbetoon voor zijn leermeester, die twee jaar later overleed.

Veelzijdig enigma

Gabriël Fauré is een enigma. Wie zich verdiept in het leven en de muziek van Fauré, wordt steeds op het verkeerde been gezet. Als we aan zijn bekendste muziek denken - het *Requiem*, de *Cantique de Jean Racine* - dan verbaast het niet dat hij opgeleid is aan (de opvolger van) de École de Musique Classique et Religieuse. We horen muziek van een verlicht en godsdienstig man. Maar feestbeest Fauré werd eens van die school weggestuurd omdat hij na een avond dansen in één keer door was gegaan naar een ochtendrecital. Hij was trouwens een womanizer die er een grote schare maîtresses op nahield. Ook gek: als veelgevraagd organist heeft hij ontelbare uren orgelspelend in kerken doorgebracht, maar hij heeft geen noot voor orgel solo geschreven.

Hij was een bewonderaar van de muziek van Wagner, maakte reizen naar Duitsland speciaal om diens opera's te kunnen horen, maar hij is zo'n beetje de enige Franse componist van zijn generatie bij wie geen noot Wagner te herkennen is in zijn composities.

Fauré was mede-oprichter van de Société Nationale de Musique. Toen daar onder aanvoering van Ravel een schisma ontstond - de conservatieven versus de vernieuwers - en de Société Nationale Indépendante werd opgericht, kozen de leden van die vernieuwende afsplitsing voor Fauré als hun voorzitter. Ondertussen was hij de enige die nog op zeer goede voet stond met de oude behoudenden Société. Een man van twee gezichten, die Fauré.

Net als de Pavane blinkt het Requiem uit in transparantie, helderheid, lichtheid.

* Het notenalfabet is helaas wat beperkt. De F en de A zijn duidelijk, de D is in het Frans 're' en de afsluitende E is ook wel logisch. De G in het midden is vermoedelijk fonetisch bedoeld om zo 'Fagree' te spellen. Als u dat een beetje op z'n Frans uitsprekt, dan lijkt het net Fauré...

Gabriel fauré

Voor zijn zwoele, gepassioneerde kant kunt u het beste naar zijn kamermuziek luisteren. In dit concert hoort u voornamelijk de godsdienstige kant van Fauré. Daarin is zowel ruimte voor licht als voor duister. Grappig genoeg baadt juist het *Requiem*, de traditionele dodenmis, bij Fauré in het licht. Net als de *Pavane* blinkt het uit in transparantie, helderheid, lichtheid.

Feestnummer

In 1887 werkte Fauré aan zijn *Requiem*, maar in de zomer legde hij dat werk even naast zich neer en componeerde hij een *Pavane*. Het moest een licht stuk voor klein orkest worden, om uit te voeren tijdens een aantal zomerconcerten. Maar toen hij eenmaal had besloten dat hij het zou opdragen aan zijn mecenas Élisabeth Gravin Greffulhe, kon er van een klein werkje geen sprake meer zijn. De 'comtesse' wilde dansers, een onzichtbaar koor en groot orkest voor een uitvoering tijdens een feestje in Bois de Boulogne en aldus geschiedde. Haar neef, Robert Graaf de Montesquiou die dichter, schilder, verzamelaar en bovenal dandy was, schreef de tekst. Toch is de *Pavane* zeker geen plat feestnummer. Danser en choreograaf Léonide Massine maakte een ballet op deze muziek van Fauré. Hij hoorde er echo's van de Spaanse Gouden Eeuw in: de formele opzet en de onderliggende droevigheid deden hem denken aan de schilderijen van Velázquez.

Requiem

'Zo zie ik de dood, als een blijde overlevering en een streven naar de blijdschap hierboven, in plaats van een pijnlijke ervaring', zei Gabriël Fauré over zijn *Requiem*. Het is dan ook geen bombastisch, heftig werk zoals de requiems van Mozart, Berlioz of Verdi. Nee, Fauré's *Requiem* is troostrijk en hoopvol. Hij liet zelfs het *Dies Irae*, het meest heftige deel over de Dag des oordeels, weg.

Er zijn verschillende versies van het stuk. Een eerste versie uit 1888 voor een kleinere bezetting van koor, (jongens)sopraan, harp, pauken, orgel en strijkers (1 viool, altviolen, celli en bassen), maar er is ook een versie voor groot koor en orkest uit 1900. In die uitgebreide versie blijft de intimiteit van de het kleine ensemble behouden, en tussen alle noten lijkt licht te stralen.

De melodieën zijn prachtig en aangrijpend, de harmonieën troostrijk. 'Mijn *Requiem* is zo zachtmoedig als ikzelf' zij Fauré over het stuk. Zachtmoedigheid is zeldzaam, en zeer welkom in een harde wereld. Met zijn *Requiem* weet Fauré dan ook ontelbare luisteraars diep te raken.

TEKST: ALEXANDER KLAPWIJK

'Mijn Requiem is zo zachtmoedig als ikzelf'

Gezongen TEKSTEN

GABRIËL FAURÉ

Pavane

Tekst: Robert de Montesquiou (1855-1921)

C'est Lindor, c'est Tircis et c'est tous nos vainqueurs!

C'est Myrtille, c'est Lydé! Les reines de nos coeurs!

Comme ils sont provocants! Comme ils sont fiers toujours!

Comme on ose régner sur nos sorts et nos jours!

Faites attention! Observez la mesure!

Ô la mortelle injure!

La cadence est moins lente!

Et la chute plus sûre!

Nous rabattrons bien leur caquets!

Nous serons bientôt leurs laquais!

Qu'ils sont laids! Chers minois!

Qu'ils sont fols! (Airs coquets!)

Et c'est toujours de même, et c'est ainsi toujours!

On s'adore! On se hait!

On maudit ses amours!

Adieu Myrtille, Eglé, Chloé, démons moqueurs!

Adieu donc et bons jours aux tyrans de nos coeurs!

Het is Lindor, het is Tircis, en het zijn al onze overwinnaars!

Het is Myrtille, het is Lydé! Koninginnen van onze harten!

Hoe uitdagend zijn ze! Hoe trots altijd!

Alsof ze durven te heersen over onze lotsbestemming en dagen!

Let op! Houd maat!

O, de dodelijke belediging!

Het ritme is minder traag!

En de val zekerder!

We zullen hun praal wel temperen!

We zullen spoedig hun lakeien zijn!

Wat zijn ze lelijk! Dierbare gezichten!

Wat zijn ze dwaas! (Kokette luchtigheid!)

En het is altijd zo, en zo zal het altijd zijn!

We aanbidden elkaar! We haten elkaar!

We vervloeken onze liefdes!

Vaarwel Myrtille, Eglé, Chloé, spottende demonen!

Dus vaarwel en goede dagen voor de tirannen van onze harten!

GABRIËL FAURÉ

Requiem

Introïtus en Kyrie koor

Requiem aeternam dona eis, Domine:
et lux perpetua luceat eis.

Te decet hymnus, Deus in Sion: et tibi reddetur votum in Jerusalem.

Exaudi orationem meam, ad te omnis caro veniet.

Kyrie eleison, Christe eleison.

Offertorium koor

O Domine Jesu Christe, Rex gloriae,
libera animas defunctorum de poenis inferni, et de profundo lacu, de ore leonis; ne absorbeat taratarus ne cadant in obscurum.

Bariton solo

Hostias et preces tibi Domine laudis offerimus. Tu suspice pro animabus illis, quarum hodie memoriam facimus; faceas Domine, de morte transire ad vitam, quam olim Abrahae promisti, et semini ejus.

Koor

O Domine Jesu Christe, Rex gloriae,
libera animas defunctorum de poenis inferni, et de profundo lacu, de ore leonis; ne absorbeat taratarus ne cadant in obscurum.

Sanctus koor

Sanctus Dominus, Dominus Deus,
Deus Sabaoth. Pleni sunt coeli et terra gloria tua. Hosanna in excelsis.

Geef hun de eeuwige rust Heer en laat het eeuwige licht hen beschijnen. U God komt lof toe in Sion, en in Jeruzalem zullen wij onze gelofte aan U inlossen.

Hoor mijn gebed, tot U komt alles wat leeft.

Heer ontferm U, Christus ontferm U.

Heer Jezus Christus, koning der heerlijkheid, bevrijd de zielen van de gestorvenen van de straffen der hel, van de diepe poel des doods, uit de muil van de leeuw; opdat de hel hen niet verslindt en zij niet de duisternis in vallen.

Offergaven brengen wij U, en wij loven U Heer. Heer, neem ze aan ter wille van de zielen die wij vandaag gedenken. Laat Heer, hen overgaan van de dood naar het leven, zoals U eens beloofde aan Abraham en zijn nakomelingen.

Heer Jezus Christus, koning der heerlijkheid, bevrijd de zielen van de gestorvenen van de straffen der hel, van de diepe poel des doods, uit de muil van de leeuw; opdat de hel hen niet verslindt en zij niet de duisternis in vallen.

Heilig is de Heer, de Heer is God, God der heerscharen. Aarde en hemel zijn vol van uw glorie.
Hosanna in den hoge.

Prelude

De opmaat naar het
AVROTROS Vrijdagconcert!

In deze nieuwe podcast vertelt presentator Leonard Evers je iedere week meer over de bijzondere stukken die gaan klinken in TivoliVredenburg én op NPO Klassiek. Dat doet hij samen met verschillende gasten die in de studio aanschuiven. Aan de hand van muziekfragmenten word je warm gemaakt voor de mooie composities die je te wachten staan. Je luistert 'Prelude' via de gratis app van NPO Luister of via je favoriete podcast-app.

luister hier

npoklassiek.nl/podcasts/prelude

Gezongen TEKSTEN

Pie Jesu *sopraan solo*

Pie Jesu, Domine, dona eis requiem,
sempiternam requiem.

Agnus Dei *koor*

Agnus Dei, qui tollis peccata mundi,
dona eis requiem, sempiternam
requiem.

Lux aeterna luceat eis, Domine; cum
sanctis tuis in aeternum, quia pius est.

Libera me *bariton solo*

Libera me, Domine, de morte
aeterna, in die illa tremenda, in die
illa; quando coeli movendi sunt et
terra, dum veneris judicare saeculum
per ignem.

Koor

Tremens factus sum ego, et timeo
dum discussio venerit atque ventura
ira. Dies illa, dies irae, calamitatis et
miseriae, dies illa, dies magna et
amara valde.

In Paradisum *koor*

In paradisum deducant angeli;
in tuo adventu suscipiant te martyres,
et perducant te in civitatem sanctam
Jerusalem.

Chorus angelorum te suscipiat,
et cum Lazaro quondam paupere
aeternam habeas requiem,
aeternam habeas requiem.

Genadige Heer Jezus, geef hun rust,
eeuwige rust.

Lam Gods, dat de zonden der wereld
wegdraagt, geef hun rust, eeuwige
rust. Laat uw eeuwige licht hen
beschijnen, samen met Uw heiligen in
eeuwigheid, want U bent vol van
genade.

Bevrijd mij Heer, van de eeuwige
dood, op die huiveringwekkende dag,
die dag, als hemel en aarde zullen
wankelen, wanneer u zult verschijnen
om de wereld met vuur te oordelen.

Ik sidder en ben bang wanneer het
oordeel zal komen en de toorn nabij
is. Die verschrikkelijke dag van, dag
van toorn, rampspoed en ellende, die
grote en zeer bittere dag.

We wensen je toe dat de engelen je
begeleiden naar het paradijs; dat de
martelaren je ontvangen bij je komst
en je begeleiden naar de heilige stad
Jeruzalem.

We wensen je toe dat het koor van
engelen je ontvangt en dat je samen
met de ooit arme Lazarus eeuwige
rust krijgt, eeuwige rust.

als mijn lichaam sterft, maak dat
mijn ziel gegeven wordt: de glorie van het Paradijs

Stéphane Denève dirigent

De Franse dirigent Stéphane Denève (1971) studeerde aan het conservatorium van Parijs, waarna hij assistent-dirigent werd van Georg Solti, Georges Prêtre en Seiji Ozawa.

Al snel werd hij chef-dirigent van het Royal Scottish National Orchestra en het Radio-Sinfonieorchester Stuttgart. Sinds seizoen 2015-2016 is hij chef-dirigent van het Brussels Philharmonic. Hij is chef-dirigent van het St. Louis Symphony Orchestra. Ook is hij eerste gastdirigent van het Philadelphia Orchestra. Hij dirigeerde opera's bij de Royal Opera, de Opéra National de Paris, De Munt in Brussel, op het Glyndebourne Festival, in la Scala in Milaan en bij De Nationale Opera.

Dat hij de moderne muziek een warm hart toedraagt blijkt uit zijn directeurschap van het Centre for Future Orchestral Repertoire (CffOR). Het Franse repertoire is een belangrijke kern van zijn dirigieer-carrière.

Vanaf het huidige seizoen 2023-2024 is Stéphane Denève vaste gast-dirigent van het Radio Filharmonisch Orkest.

Marc Korovitch koordirigent

Marc Korovitch (1987) studeerde koor- en orkestdirectie aan de Sorbonne Universiteit Parijs, het Conservatorium van Parijs en aan de Haute Ecole de Musique in Genève. Hij werkt regelmatig met Chœur de Radio-France en het koor Accentus. Hij leidt en begeleidt koren en zangers, dirigeert bij orkesten als Concerto Köln en werkte met vele gerenommeerde dirigenten, waaronder Simon Rattle, Gustavo Dudamel, Klaus Mäkelä en Jaap van Zweden.

AVROTROS VRIJDAGCONCERT

Joost Willemze harp

Joost Willemze (1996) is één van de grootste Nederlandse harptalenten. Op 16-jarige leeftijd won hij de eerste prijs tijdens de finale van het Prinses Christina Concours. Begin 2022 nam hij zijn debuut-cd op met AVROTROS Klassiek. In 2023 maakte Joost een tournee langs de vooraanstaande Nederlandse concertzalen en won hij de prestigieuze Dutch Classical Talent Award, waarbij de jury zijn spel prees als 'harp next level'. Deze zomer won hij de Grachtenfestivalprijs, komende editie van het festival is hij er *artist in residence*. Dit concert is zijn debuut bij het Radio Filharmonisch Orkest.

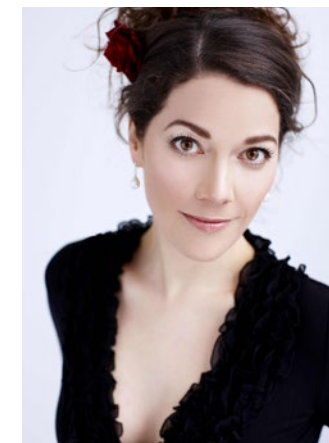

Hélène Guilmette sopraan

De Canadese sopraan Hélène Guilmette (1976) begon haar carrière als pianiste, maar besloot bij Marlena Malas in New York zang te gaan studeren. In 2004 behaalde ze de 2de prijs op de Koningin Elisabethwedstrijd.

Zij zong veel operarollen in operahuizen over de hele wereld. Samen met Andreas Scholl, met wie ze het Duello Amoroso van Händel opnam in 2007, heeft ze opgetreden op het Festival van Istanbul en de Schubertiades in Schwarzenberg. Ze zongen ook samen in het Stabat Mater van Pergolesi in het Théâtre des Champs-Élysées.

Hélène Guilmette wordt geprezen om haar heldere stem, verfijnde muzikaliteit en opmerkelijke podiumpresentatie. Ze voelt zich net zo op haar gemak in barokrepertoire als klassiek (Glück en Mozart) en heeft een bijzondere liefde voor Franse muziek van o.a. Gounod, Massenet en Poulenc.

Äneas Humm bariton

De Zwitserse bariton Äneas Humm (1995) werd bij de Opus Klassik Awards van 2022 uitgeroepen tot een van de Young Artists of the Year. Humm studeerde aan de vermaarde Juilliard School in New York bij Edith Wiens, waar hij in 2019 afstudeerde. Sindsdien is zijn ster rap rijzende, hij zingt veel operarepertoire in verschillende Europese operahuizen, hij is vast lid van het ensemble van solisten bij het Theater van St. Gallen. Zijn album *Embrace* werd door BR Klassik uitgeroepen tot cd van het jaar.

Radio Filharmonisch Orkest

Het Radio Filharmonisch Orkest is bij uitstek de ambassadeur voor nieuwe en onbekende muziek in Nederland en daarbuiten. Elke week laat het orkest publiek in de grote concertzalen van Nederland en talloze mensen thuis via radio en internet genieten van meesterwerken uit de klassieke muziek.

CHEF-DIRIGENT Karina Canellakis • **VASTE GAST-DIRIGENT** Stéphane Denève • **HONORARY CHIEF CONDUCTOR** Jaap van Zweden • **ERE-DIRIGENT** Edo de Waart • **ASSISTENT-DIRIGENT** Chloe Rooke

1E VIOL. Joris van Rijn* • Nadia Wijzenbeek* • Dimiter Tchernookov* • Alexander Baev • Fred Gaasterland • Roswitha Devrient • Maria Escarabajal • Alberto FacanhaJohnson • Mariska Godwaldt • Josje ter Haar • Masha Iakovleva • Julija Hartig • Kerstin Kendler • Pamela Kubik • Leonie Mensink • Pedja Milosavljevic • Gerrie Rodenhuis • Ruud Wagemakers • Stella Zake

2E VIOL. Casper Bleumers** • Andrea van Harmelen** • Joao Filipe Farinha Fernandes** • Sarah Loerkens** • Ian vanden Berk • Esther de Bruijn • Michiel Eekhof • Yvonne Hamelink • Annemarie van Helderer • Esther Kövy • Dana Mihailescu • Renate van Riel • Alexander vanden Tol • Eveline Trap • Nina de Waal • Nika Toskan • Matthijs vander Wel

ALTVIOOL Francien Schatborn** • Frank Brakkee • Huub Beckers • Arjan Wildschut • Igor Bobylev • Marije Helder • Annemijn den Herder • Annemarie Konijnenburg • Sabine Duch • Robert Meulendijk • Lotte de Vries • Ewa Wagner

CELLO Michael Müller** • Michael Stirling** • Anton Istomin • Eveline Kraayenhof • Harm Bakker • Winnyfred Beldman • Mirjam Bosma • Crit Coenegracht • Anneke

Janssen • Ansfried Plat • Rebecca Smit • Arjen Uittenbogaard

CONTRABAS Wilmar de Visser** • Annika Pigorsch • Jim Schultz • Sjeng Schupp • Ella Stenstedt • Stephan Wienjus • Servaas Jessen • Eduard Zlatkin

FLUIT Ingrid Geerlings** • Barbara Deleu** • Ines Pires Pinto

PICCOLO Maike Grobbenhaar

HOBO Aisling Casey** • Hans Wolters** • Yvonne Wolters • Marjolein Koning •

ALTHOBO Gerard van An del

KLARINET Frank vanden Brink** • Arjan Woudenberg** • Esther Misbeek

ES-KLARINET Diede Brantjes •

BASKLARINET Sergio Hamerslag

FAGOT Hajime Konoe** • Jos Lammerse** • Birgit Strahl

CONTRAFAGOT Marlene Schwärzler

HOORN Petra Botma-Zijlstra** • Annelies van Nuffelen** • Toine Martens • Fréderick Franssen • Margreet Mulder • Rebecca Grannetia

TROMPET Hans van Loenen** • Hessel Buma** • Johan Verheij • Raymond Rook

TROMBONE Herman Nass** • Tim Ouwejan** • Niels Jacobs

BASTROMBONE Pelle van Esch

TUBA Bernard Beniers •

PAUKEN • Paul Jussen**

SLAGWERK Hans Zonderop** • Mark Haeldermans** • Esther Doornink • Vincent Cox

HARP Ellen Versney

PIANO Stephan Kiefer

Groot Omroepkoor

Het Groot Omroepkoor is het enige professionele koor in Nederland dat is gespecialiseerd in symfonisch koorrepertoire, dat zich uitstrekt van de grote bekende werken van alle tijden tot de nieuwste muziek die ze uitvoeren tijdens o.a. het NTR Zaterdagmatinee, het AVROTROS Vrijdagconcert en het Zondagochtend Concert, live te horen op NPOKlassiek.

CHEF-DIRIGENT Benjamin Goodson • **SOPRANEN** Annelie Brinkhof • Elise van Es • Titia van Heyst • Charlotte Janssen • Anitra Jellema • Mariëlle Kirkels • Pauline de Lannyo • Bauwien van der Meer • Heleen Meijer • Tanja Obalski • Yun Park • Judith Petra • Maja Roodveldt • Annette de Rozario • Jolanda Sengers • Varvara Tishina • Liesbeth Vanderhallen • Dorien Verheijden

ALTEN Nicoline Bovens • Marleene Goldstein • José Kamminga • Julia Mech • Susanne Meessen • Marga Melerna • Chantal Nysingh • Marie-Sande Papenmeyer • Anjolet Rotteveel • Guja Sandholt • Anna Traub • Lisinka de Vries • Harda van Wageningen • Roelien van Wageningen • Franske van der Wiel • Els Woldberg • Pierrette de Zwaan

TENOREN Emilio Aguilar Balbuena • Alan Belk • Andre Cruz • Dolf Drabbels • Felipe Gallegos Carlos • Ben Heijnen • Gerben Houba • Peter-Paul Houtmortels • Matevz Kajdiz • Leon van Liere • Aart Mateboer • Albert van Ommen • Uroš Petrač • Jan-Willem Schaafsma • Matthew Smith • Georgi Sztojanov

BASSEN Gert-Jan Alders • Erks Jan Dekker • Peter Duyster • Joep van Geffen • Geert van Hecke • Pieter Hendriks

• Daniël Hermán Mostert • Itamar Lapid • Ludovic Provost • Menno van Slooten • Lars Terray • Luuk Tuinder • Hans de Vries • Nanco de Vries • Jan van Zelm • **PIANIST** Ben Martin Weijand

GEEF OM DE TOEKOMST VAN KLASSIEK

Support klassieke talenten en geef ze het podium dat ze verdienen

AVROTROS zet zich in voor de toekomst van klassieke muziek in Nederland. We bieden jong talent een uniek podium in onze programma's op radio en tv. En nemen met hen hun debuut-cd op.

Sta samen met ons aan de basis van de nieuwe generatie topmusici en word lid. Voor €10,- ontvang je 3x per jaar ons magazine inclusief talent-cd (ook als download).

**WORD LID
10,-
per jaar**

— **Kijk op: avrotros.nl/geefomklassiek**

AVROTROS

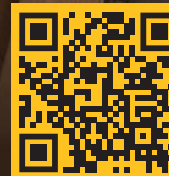
**SEIZOEN
OUDE
MUZIEK**

EEN ENGELSE KERST FEESTELIJKE KOORMUZIEK DOOR THE CHOIR OF CLARE COLLEGE, CAMBRIDGE

DI 19 DEC / 20.00 UUR
DOMKERK,
UTRECHT

DO 21 DEC / 20.15 UUR
MUZIEKGEBOUW
EINDHOVEN

ZA 23 DEC / 20.00 UUR
ALMERE,
GOEDE REDE

← **INFO & KAARTEN
OUDEMUZIEK.NL/
CLARECOLLEGE**

**VAN DE MAKERS
VAN HET FESTIVAL
OUDE MUZIEK**

Volgende CONCERTEN

VRIJDAG 15 DECEMBER 2023, 20.15 UUR
TivoliVredenburg, Utrecht

**Kerstmuziek met de
Nederlandse Bachvereniging**

**Koor en orkest van de Nederlandse
Bachvereniging**

Alex Potter countertenor/leiding
Miriam Feuersinger sopraan
Kristen Witmer sopraan
Thomas Hobbs tenor
Stéphan MacLeod bas

SCHEIN uit Banchetto musicale, Suite nr. 1:
Padouana en Gagliarda; Veni redemptor
gentium; Gagliarda; Verbum caro factum est
MICHAEL Das Volk, so im Finstern wandelt
STRUNGK Wie schön leuchtet der Morgen-
stern

LIASSO Angelus ad pastores ait
ANONIEM Illuminare Jerusalem, Wie schön
leuchtet der Morgenstern, Grates nunc
omnes

KUHNAU Wie schön leuchtet der Morgen-
stern

HAMMERSCHMIDT Machet die Tore weit
BACH Magnificat

bestel
hier

COLOFON | PROGRAMMERING Jorinke van Deelen PRODUCTIE: Manon Tuynman
BOVENTITELING: Jurjen Stekelenburg PROGRAMMATOELICHTING: Alexander Klapwijk REDACTIE:
Alexander Klapwijk / Pieter Peverelli FOTOGRAFIE: Simon van Boxtel, Nancy
Horowitz, Ward Mevis, Jasper del Prado ART DIRECTION: Norbert Croonenberg
PRODUCTIEBEGELEIDING: Regalis, Zeist

VRIJDAG 22 DECEMBER 2023, 20.15 UUR
TivoliVredenburg, Utrecht

AVROTROS Kerstconcert

Radio Filharmonisch Orkest

Groot Omroepkoor

Marcus Creed dirigent

Julia Lezhneva sopraan

Hannah Gries sopraan

Olivia Vermeulen mezzosopraan

Guy Cutting tenor

Gabriel Rollinson bariton

MOZART Regina coeli, KV 127
MOZART Litaniae laetantiae, KV 195
FINZI Intrada uit Dies natalis
FINZI In terra pax
VAUGHAN WILLIAMS Fantasia on
Christmas carols (1912)

bestel
hier

CONCERTOVERZICHT 2023

VRIJDAG 15 SEPTEMBER 2023

**Openingsconcert:
De Klokken van
Rachmaninov**
Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Karina
Canellakis | Benjamin Goodson |
Tsoupaki | Sibelius | Rachmaninov

VRIJDAG 22 SEPTEMBER 2023

**Maria Milstein met het
Concertgebouw
Kamerorkest**
Michael Waterman | Maria
Milstein | Walker | Schubert |
Beethoven | Sibelius |
Tsjajkovski/Waterman

VRIJDAG 29 SEPTEMBER 2023

**Netopil en Špaček in een
Tsjechisch programma**
Radio Filharmonisch Orkest |
Tomáš Netopil | Josef Špaček |
Dvořák | Suk | Smetana

VRIJDAG 6 OKTOBER 2023

**Hannes Minnaar en het
Groot Omroepkoor:
Brahms en Martin**
Groot Omroepkoor | Florian
Helgath | Anton Spronk | Brahms
| Mason | Martin

VRIJDAG 13 OKTOBER 2023

Klassieke Top 400
Radio Filharmonisch Orkest |
Nationaal Vrouwen Jeugdkoor |
Chloe Rooke | Wilma ten Wolde

ZATERDAG 14 OKTOBER 2023

**Clara-Jumi Kang en
het Rotterdams
Philharmonisch Orkest**
Rotterdams Philharmonisch
Orkest | Finnegan Downie Dear |
Clara-Jumi Kang | Adès | Britten |
Moesorgski/Ravel

VRIJDAG 20 OKTOBER 2023

**Viotti dirigeert Tsjajkovski
en Rachmaninov**
Nederlands Philharmonisch
Orkest | Lorenzo Viotti | Bertrand
Chamayou | Britten | Ravel |
Tsjajkovski | Rachmaninov

VRIJDAG 27 OKTOBER 2023

**Hannes Minnaar en
Thomas Oliemans**
Thomas Oliemans | Hannes
Minnaar | Schubert | Bartók | Wolf

VRIJDAG 10 NOVEMBER 2023

**Sir Mark Elder in een Brits
programma**
Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Sir Mark
Elder | Goodson | Grieg | Delius |
Vaughan Williams | Elgar

VRIJDAG 17 NOVEMBER 2023

**Isabelle van Keulen en
Hartmut Haenchen:
Brahms & Strauss**
Noord Nederlands Orkest |
Hartmut Haenchen | Isabelle
van Keulen | Brahms | Strauss

VRIJDAG 24 NOVEMBER 2023

**Bertie Baigent en Olga
Paschenko: Beethoven
& Clara Schumann**
Orkest van de Achttiende Eeuw
| Bertie Baigent | Olga
Pashchenko | Beethoven |
C. Schumann | Mayer |
Beethoven

VRIJDAG 1 DECEMBER 2023

**Canellakis met Mahlers
Eerste Symfonie**
Radio Filharmonisch Orkest |
Karina Canellakis | Victor Julien-
Laferrière | Smyth | Bosmans |
Mahler

VRIJDAG 8 DECEMBER 2023

**Stéphane Denève dirigeert
het Requiem van Fauré**
Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Stéphane
Denève | Marc Korovitch
| Debussy/Escher | Koechlin |
Fauré

VRIJDAG 15 DECEMBER 2023

**Kerst met de Nederlandse
Bachvereniging**
Koor en orkest van de
Nederlandse Bachvereniging |
Alex Potter | Schein | Michael |
Strungk | Lasso | Kuhnau |
Hammerschmidt | Bach

VRIJDAG 22 DECEMBER 2023

AVROTROS Kerstconcert
Radio Filharmonisch Orkest |
Groot Omroepkoor | Marcus
Creed | Mozart | Finzi | Vaughan
Williams

WIJZIGINGEN VOORBEHOUDEN

AVROTROS VRIJDAG CONCERT

*De klassieke start
van je weekend!*

www.avrotrosvrijdagconcert.nl

AVROTROS

omroep
muziek

